

Ekonomie v právu žije. I u právníků

Donedávna popelka českých právnických fakult, téměř až disciplína, jejíž jméno se nevyslovuje. Nová kniha **Ekonomický přístup k právu** je snad vlaštovkou spolupráce nejvýznamnějších společenskovedních oborů.

JAN KLESLA

Neříkejte tomu raději ekonomická analýza práva, ale právo a ekonomie. Na první pohled naprosté slovíčkaření, ve skutečnosti ale přátelská rada od zkušeného, jak se vyhnout problémům s konzervativní a žel vcelku nedůtklivou částí české právní a akademické obce. Ačkoliv je průnik práva a ekonomie, na západních fakultách známý jako Law & Economics, disciplína stará téměř šest

desetiletí, především v prostředí nejstarší domácí právní školy se donedávna skoro neměl vyslovovat nahlas.

Nejen ve svém jméně je tak nová kniha *Ekonomický přístup k právu* z pera mladých doktorandů Právnické fakulty UK počinem vskutku průlomovým a chvályhodným. Vždyť ještě nějakých patnáct semestrů zpátky se budoucí advokáti, soudci či notáři museli s pohledem ekonomů na legislativu chodit seznamovat na Vysokou školu ekonomickou (VŠE), či dokonce na sesterský univerzitní Institut ekonomických studií. Pohříchu na kurzy převážně vedené učiteli a navštěvované studenty právě pražských práv.

Za zmínku stojí, že první pokus vrátit obě skupiny na domácí půdu dopadl tehdy možná ještě o něco absurdněji. Opatrně pojmenovaný předmět se sice učil v podkrovní budovy u pražského nábřeží, oficiálně však šlo o předmět

Broulík, Bartošek: *Ekonomický přístup k právu*, C.H. Beck, Praha 2015

VŠE, který se studentům uznával na základě mezifakultní dohody. Alespoň takový výsledek zajistila záštita a podpora tehdejšího proděkana, dnešního děkana profesora Jana Kuklíka. Setrvačnost fakulty jako celku pěkně ilustruje, že kredity se absolventům kurzu uznávaly neochotně s ročním

zpožděním a až po zásahu vedení školy. Dnes je ale zjevně už vše jinak a dvojice Broulík a Bartošek se už se svým pohledem na právo nemusí skrývat. Jejich publikaci chválí většina akademických i praktických autorit a z hlediska české právní publikace jim jde skutečně jen opravdu máloco vytknout.

Snaží se dle svých amerických vzorů stavět pokud možno na praktických příkladech, kauzách a jejich příbězích. Netopí se také ani v hlubinách makroekonomické analýzy, ani na straně druhé v právní filozofii. V tomto ohledu kniže mimořádně prospívá i relativní stručnost a kompaktnost necelých dvou set stran.

Pochvalu zaslouží rychlé seznámení se samotnou podstatou Law & Economics jakožto pohledem na právní normy přes klasickou ekonomickou analýzu. Nejsou vynečány ani základní kameny oboru jako Coasův teorém,

Knihu dvojice mladých právníků Broulík a Bartošek chválí většina akademických i praktických autorit

které by mohly inspirovat v mnohém i dnešní zákonodárce. Vychází se sice z liberálního proudu chicagské školy v čele s Richardem Posnerem, těžko ale hledat nějaké ideologické zabarvení.

Především pak je přínosné i nahlédnutí do moderních oborů, jako je behaviorální ekonomie

a její pohled na právo, která může být nahlížena spíše z druhé ideové strany. Příjemně překvapí i výlet přes hranice k polskému Law & Economics a především pak tuzemská aplikace na bolestivou část legislativního procesu, jakou je RIA. Hodnocení dopadů regulace je pro tento obor přímo ideální působiště, stejně jako analýza soudního rozhodování, a je škoda, že se jedná jen o poslední dvě kapitoly knihy.

Dalo by se vytknout mnohem víc. Jazyk mohl být přece jen o něco méně právnícko-akademický a příkladů také více. V kontextu českého prostředí a jeho odporu k jinde již mainstreamovému oboru jde ale o první výstřel seznamující mnohé vůbec s jeho existencí. I když to autoři třeba nechtějí naplnit, snad napříště obsáhne ekonomická analýza v českém prostředí víc než jen tři stránky. Vždyť právo je přece multidimenzionální fenomén.